

Posudek na bakalářskou práci Zdeňky Pištěkové, Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě – příprava a počátek platnosti, Praha 2016, 56s.

Bakalářská práce kol. Zdeňky Pištěkové se zabývá významnou a také navýsost aktuální problematikou zákona o státní službě v České republice, jež se stala součástí diskurzu politiků, juristů a dalších odborníků, logicky také státních úředníků, a byla též šíře medializována. Dlouhodobé odkládání této zásadní normy rozhodně nebylo náhodné, neboť existence zákona by omezila svévolné zasahování představitelů politických stran do struktury státního úřednictva a do osudů jednotlivých úředníků, kde loajalita a různé více či méně pofidérní zásluhy převažovaly nad odbornými kvalitami a kompetencí (neurvalá slova o „noci dlouhých nožů“ vyřčená jedním z problematických předsedů vlády hovoří za vše).

Po vcelku standardním úvodu, v němž je téma vymezeno, představeny cíle práce, použité metody a struktura textu, následuje pojednání o pramenech a literatuře. Obeznalet jsou uvedeny prameny normativní povahy, o použité oral history by bylo možné napsat více, kvalifikovaný jurista by si nepochybně přál i zařazení dalších titulů odborné literatury. Vlastní text pak sestává ze dvou stěžejních částí. První historická část je věnována vývoji služebního poměru civilních státních zaměstnanců v českých zemích moderní doby. V solidním nástinu je nejprve představen státní úředník jako článek specifické profesní i sociální vrstvy, již byla postupně svěřena správa a řízení státu, dále je naznačeno postavení úřednictva v historických souvislostech a podán jeho dějinný vývoj do 17. století v podstatě až do současnosti s věcným akcentem na služební pragmatiku z roku 1914 a změny v právní úpravě úřednictva v následujících deceniích. Je pochopitelné, že jednotlivé chronologické i věcné úseky výkladu v „historické kapitole“ by mohly být zpracovány hlouběji či obšírněji, nicméně pro pochopení stěžejních tendencí geneze zkoumaných problémů je jejich obsah i rozsah postačující.

V kapitole následující je až příliš stručně vymezena státní správa a státní služba podle současné právní úpravy se zaměřením na obecnou charakteristiku veřejné služby, ústavní základy veřejné správy a veřejnoprávní povahu služebního poměru, přičemž uváděný text završuje subkapitola „státní správa a rozvoj společnosti“ s kritickým náhledem na situaci v oblasti úřednického práva v České republice na prahu 21. století. Výklad kol. Z. Pištěkové graduje v kapitole čtvrté, v níž analyzuje okolnosti vzniku a první měsíce fungování zákona č. 234/2014 Sb. o státní službě. Autorka sama uvádí, že: „Tento zákon je novinkou v právním řádu České republiky a je klíčovým právním předpisem pro řádné fungování státní správy dle Ústavy České republiky a měl by být cestou k její profesionalizaci a odpolitizování“ a jeho

přijetí „by mělo zaručit komplexní úpravu poměrů mezi státními zaměstnanci a služebními orgány a úřady“, zda se vyřčené ambice podaří naplnit, samozřejmě ukáže až budoucnost (skeptických hlasů je poměrně hodně). Zevrubnější zhodnocení posledně zmíněných kapitol ponechávám na oponentovi jako špičkovém právníkovi z oblasti současné české státní správy. Vlastní závěr díla kol. Pištěkové je sice relativně stručný a bylo by ho jistě možné rozhojnit, ale vcelku adekvátně naznačuje výraznou diskurzivnost zkoumané problematiky. Poslední částí textu je poměrně rozsáhlý seznam pramenů a literatury členěný na aktový materiál, právní předpisy, oral history, použitou literaturu a elektronické zdroje.

Celkově jde o zdařilou bakalářskou práci, první na nově otevřeném oboru „Veřejná správa a spisová služba“ na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, která žádoucím způsobem rozebírá důležitou a nejednoznačně prezentovanou problematiku zákona o státní službě v České republice. Autorka prokázala v oblasti heuristiky, kritiky i interpretace poznatků schopnost samostatné orientace v daných problémech, analýzy i hodnocení. Její závěrečný písemný atestační počín proto doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 10.6.2016

Doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.